

Heldere afbakening en exclusiviteit

Heldere taakafbakening leidt tot ruimte voor innovatie en kostenreductie

Om de ambitieuze doelen voor elektrisch rijden te halen tegen de laagste maatschappelijk kosten is een gelijk speelveld essentieel. De dynamiek van de markt zorgt hierbij voor innovatie en kostenreductie.

Daarvoor is nodig:

- 1. heldere wettelijke afbakening tussen markt en netbeheerders en netwerkbedrijven, waarbij**
- 2. activiteiten met betrekking tot laadpunten exclusief door marktpartijen worden uitgevoerd.**

Een eerste aanzet voor een heldere afbakening in het transitiepad Kracht en Licht is veelbelovend. Energie-Nederland pleit ervoor dat nieuwe wetgeving nog een stap verder gaat door te bepalen dat activiteiten met betrekking tot laadpunten tot het exclusieve domein van de markt behoren.

Stimulerende aanpak voor en door de markt is goed voor de energiegebruiker

Voor de verdere ontwikkeling van elektrisch rijden is het noodzakelijk dat er een concurrerende markt is waarin de meest efficiënte oplossingen een goede kans krijgen voor doorontwikkeling. Als activiteit in de markt kan worden opgepakt (desnoods eerst tijdelijk met subsidie) moeten marktpartijen elkaar uitdagen op een gelijk speelveld. Door de marktdynamiek die dan ontstaat zullen maatschappelijke kosten zoveel mogelijk beperkt blijven. De concurrentie- en innovatieprikkelers voorzien in het mechanisme waarbij uiteindelijk de energiegebruiker goed af is.

Op zoek naar begrenzing: aanleggen en beheren versus exploiteren

Op dit moment ontbreekt een heldere wettelijke afbakening tussen markt en netbeheerders en netwerkbedrijven, en zijn netwerkbedrijven actief op de markt voor laadpalen in concurrentie met marktpartijen.

In het huidige Nederlandse kader is sprake van:

1. gereguleerde taken van netbeheerders;
2. activiteiten van netwerkbedrijven, waarvan netbeheerders onderdeel zijn, die soms wel en soms niet in concurr-

rentie met marktpartijen worden uitgevoerd; en
3. activiteiten die exclusief door marktpartijen mogen worden uitgevoerd.

Het netwerkbedrijf mag zich volgens het kader dat nu geldt richten op commerciële activiteiten zoals het aanleggen en beheren van laadpalen. Het netwerkbedrijf maakt onderdeel uit van de holding van de netbeheerder en kan daardoor gebruik maken van winst die door de gereguleerde netbeheerder wordt gemaakt.

Marktpartijen hebben tot nu toe tevergeefs bij ACM en bij de rechter aangedrongen op het begrensd houden van de commerciële activiteiten van een netwerkbedrijf waar het gaat om de laadpalen. Dit blijkt ook weer uit een uitspraak van de rechtbank Rotterdam van 14 september 2017.

Er zijn diverse marktpartijen die laadpalen aanleggen, beheren en elektriciteit op laadpalen verkopen. Netwerkbedrijven die ook laadpalen aanleggen en beheren, concurreren dus met marktpartijen.

Op grond van wetsvoorstel VET zouden netwerkbedrijven zich in Nederland nog steeds bezig mogen houden met de aanleg en het beheer van infrastructuur voor het op- of ontladen van elektrische voertuigen.

Europa kiest voor het primaat van de markt

Het Clean Energy Package stelt de markt voorop in het gewenste marktmodel voor laadpunten voor elektrisch vervoer. De Europese Commissie hanteert daarin de volgende uitgangspunten:

1. De lidstaten verzekeren samenwerking tussen de netbeheerder en bedrijven die laadpunten bezitten, ontwikkelen, beheren of exploiteren op non-discriminatoire basis;
2. Lidstaten staan netbeheerders alleen toe om laadpunten te bezitten, ontwikkelen en exploiteren als andere partijen na een tender daarin geen interesse tonen en de toezichthouder toestemming geeft;

3. Iedere vijf jaar moet dit opnieuw worden onderzocht en als de markt de punten kan bieden, moeten de laadpunten van de netbeheerder worden uitgefaseerd.

Transitiepad Kracht en Licht: belang van heldere afbakening markt en netbeheer

In de 10 pager voor het Transitiepad Kracht en Licht wordt het belang van versterking van een sterke elektriciteitsmarkt benadrukt: "een concurrerende elektriciteitsmarkt die de juiste prikkels kent, waardoor flexibiliteit en innovaties daarin beloond worden en maatschappelijke kosten zo laag mogelijk zijn." Als een van de randvoorwaarden wordt een heldere afbakening tussen activiteiten van marktpartijen en netbeheerders genoemd.

De uitgangspunten voor die afbakening in de 10 pager zijn niet alleen helder, maar vormen ook een inperking van de activiteiten van netwerkbedrijven in vergelijking met het huidige kader. Een belangrijk verschil met het huidige kader is dat het exclusieve domein van marktpartijen in beginsel de activiteiten omvat die in concurrentie tussen marktpartijen kunnen worden uitgevoerd.

"Wettelijke, gereguleerde taken van netbeheerders behoren tot het exclusieve domein van netbeheerders."

Activiteiten die in concurrentie tussen marktpartijen kunnen worden uitgevoerd, behoren in beginsel tot het exclusieve domein van marktpartijen. Wanneer er weinig tot geen synergie is met de gereguleerde activiteiten van netbeheerders, ligt dat nog meer voor de hand.

Activiteiten van netwerkbedrijven die momenteel worden uitgevoerd in concurrentie met marktpartijen ofwel "ready-to-market" zijn, moeten kunnen worden uitgefaseerd, maar ook als (gereguleerde) taak kunnen worden toegevoegd aan het exclusieve domein van netbeheerders."

Omdat activiteiten met betrekking tot laadpunten niet alleen in concurrentie tussen marktpartijen kunnen worden uitgevoerd, maar ook daadwerkelijk worden uitgevoerd, gaat het om activiteiten in het exclusieve domein van de markt. Dit is in lijn met het marktmodel dat de Europese Commissie voorstaat. Energie-Nederland pleit voor een aanpassing van het wettelijk kader die zeker stelt dat activiteiten met betrekking tot laadpunten exclusief door marktpartijen worden uitgevoerd.